

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 696/24
27.2.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Милице Аксентијевић и Љиљане Милосављевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Горан Радовановић, адвокат из Новог Београда, ул. Булевар др Зорана Ђинђића бр. 72/21, против тужене Клинике за психијатријске болести “Др Лаза Лазаревић”, са седиштем у Београду, ул. Вишеградска бр. 26, чији је пуномоћник Душан Обренчевић, адвокат из Београда, ул. Кондина бр. 7, ради поништаја решења о отказу и враћања на рад, одлучујући о жалби тужиоца, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 2636/20 од 14.9.2023. године, у седници већа одржаној дана 27.2.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 2636/20 од 14.9.2023. године у делу става првог изреке, па се **ПОНИШТАВА** решење туженог о отказу уговора о раду заведено код туженог под бр.7544 од 2.9.2020. године у ставу другом диспозитива којим је утврђено да тужиоцу престаје радни однос 10.8.2020. године.

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 2636/20 од 14.9.2023. године у преосталом делу става првог и у ставовима другом, трећем и четвртом изреке и у том делу жалба тужиоца **ОДБИЈА** као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2636/20 од 14.9.2023. године ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се поништи као незаконито решење о отказу уговора о раду заведено код туженог

под бр. 7544 од 2.9.2020. године и обавезе тужена да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, одбачена је као недозвољена тужба тужиоца у делу у коме је тражио да суд обавезе тужену да успостави сва права и обавезе које припадају тужиоцу из радног односа. Ставом трећим изреке, утврђено је да је тужиоцу радни однос код тужене престао 3.9.2020. године. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 104.625,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Жалбене разлоге је образложио и жалбене предлоге изнео. Трошкове другостепеног поступка је опредељено тражио.

Испитујући првостепену пресуду, у границама овлашћења прописаних чланом 386. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. става 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка, на које се указује у жалби.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужилац је био у радном односу код тужене као специјалиста психијатрије на пословима доктора медицине специјалисте у специјализованим психијатријским болничким установама које су организоване за двадесетчетворочасовни пријем, задржавање пацијената без пристанка, збрињавање и лечење психотичних поремећаја у акутној фази, болести зависности, за форензичку психијатрију, психогеријатрију и психосоцијалну рехабилитацију у Клиничком одељењу за продужено лечење “Д”, у стационару Падинска Скела, у Служби клиничких одељења за дијагностику и лечење психијатријских болесника. Тужена је тужиоцу утврдила право на коришћење годишњег одмора за 2020. годину у трајању од 38 радних дана и одредила да ће први део годишњег одмора користити у трајању од 15 радних дана од 20.7.2020. до 7.8.2020. године. Дана 19.8.2020. године тужена је донела упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду тужиоца, јер тужилац након коришћења првог дела годишњег одмора у трајању од 15 дана од 20.7.2020. до 7.8.2020. године, по службеним белешкама докторке ББ,..., од 11.8.2020. и 14.8.2020. године, није долазио на посао, као и да о одсуству није обавестио ни начелника одељења нити главну медицинску сестру. Тужена је утврдила да тужилац није достављао лично, ни поштом, туженој потврду о привременој спречености за рад до дана 13.8.2020. године због чега је одлучила да тужиоцу откаже уговор о раду и остављен му је рок од 8 дана од пријема упозорења да се изјасни. Наведено упозорење је тужиоцу уручено 21.8.2020. године путем поште. Дана 2.9.2023. године тужена је донела решење бр. 7544 којим је тужиоцу отказан уговор о раду са припадајућим анексима, у коме је, у ставу другом диспозитива, констатовано да тужиоцу престаје радни однос 10.8.2020. године, са разлозима као у упозорењу, које решење је тужиоцу уручено поштом 3.9.2020. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца неоснован, јер се тужилац по искоришћеном годишњем одмору није јавио на рад 10.8.2020. године, нити је долазио на посао до доношења

решења о престанку радног односа 2.9.2020. године, нити је тужену обавестио о разлозима свог изостанка због чега је постојао основ за доношење решења о отказу уговора о раду из члана 179. става 3. тачка 2. Закона о раду, које решење је тужиоцу достављено 3.9.2020. године. Првостепени суд је закључио да је основ за престанак радног односа тужиоца наступио, јер је неоправдано одсуствовао са посла дуже од 5 радних дана узастопно и да је у том периоду тужилац очигледно испољио свест о недопустивости таквог понашања, које се огледа у томе што није долазио на рад, нити је послодавцу јавио да је због одређених разлога спречен да ради, због чега је првостепени суд одбио тужбени захтев. Међутим, оспорено решење је неправилно у делу који се односи на датум престанка радног односа, јер је одредбом члана 185. Закона о раду прописано да радни однос престаје даном достављања решења о отказу, због чега је првостепени суд оценио да тај недостатак не утиче на законитост оспореног решења, али да је основан тужбени захтев за утврђење да је тужиоцу радни однос престао даном достављања тог решења, односно 3.9.2020. године, због чега је одлучио као у ставу трећем изреке побијане пресуде. Како одлука о захтеву тужиоца за враћање на рад зависи од основаности захтева за поништај решења о престанку радног односа, а имајући у виду да је суд оценио као неоснован захтев тужиоца за поништај решења о отказу, то је одбио и захтев тужиоца за враћање на рад и одлучио као у ставу првом изреке побијане пресуде. Првостепени суд је овлашћен само да тужиоца врати на рад, а сва остала права која проистичу из радног односа успостављају се реинтеграцијом запосленог или закључењем уговора о раду са послодавцем, то је тужба тужиоца одбачена у делу којим захтева успостављање свих ранијих права и обавеза која припадају тужиоцу из радног односа.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је, у потврђеном делу пресуде, правилно применио материјално право и за своју одлуку дао јасне и довољне разлоге, које прихвата и другостепени суд.

Одредбом члана 103. став 1. Закона о раду, прописано је да је запослени дужан најкасније у року од 3. дана од наступања привремене спречености за рад у смислу прописа о здравственом осигурању о томе достави послодавцу потврду лекара која садржи и време очекиване спречености за рад.

Одредбом члана 179. став 3. тачка 2. Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр. 24/05...75/14), прописано је да послодавца може да откаже уговор о раду запосленом који не поштује радну дисциплину и то ако не достави потврду о привременој спречености за рад и смислу члана 103. овог закона.

Одредбом члана 185. став 5. Закона о раду, прописано је да запосленом престаје радни однос даном достављања решења осим ако овим законом или решењем није одређен други рок.

Код утврђених чињеница, да тужилац након окончаног коришћења годишњег одмора 7.8.2020. године, почев од 10.08.2020. године није долазио на рад код тужене, а своје одсуство није оправдао, правилан је закључак првостепеног суда да је оспорено решење законито у ставовима 1. и 3. диспозитива. Ово из разлога што је тужени у законом прописаном поступку дана 19.8.2020. године донео упозорење на постојање разлога за отказ уговора о раду, које је образложено и у коме је тужиоцу остављен рок од 8 дана да се писаним путем изјасни на наводе из упозорења, које је тужилац примио,

а након тога и решење о отказу уговора о раду од 2.9.2020. године, које је тужиоцу наредног дана уручено путем поште. Наведено решење садржи разлоге о околности да је тужилац учинио повреду радне дисциплине из члана 179. став 3. тачка 2. Закона о раду, јер није доставио потврду о привременој спречености за рад и смислу члана 103. овог закона. Стога је, супротно наводима жалбе тужиоца, првостепени суд правилно применио материјално право када је тужбени захтев тужиоца за поништај оспореног решења у ставовима 1. и 3. диспозитива одбио као неоснован.

Одлука о захтеву тужиоца за враћање на рад зависи од основаности захтева за поништај решења о престанку радног односа, па је суд правилно одлучио када је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца за враћање на рад.

Како је решење о отказу уговора о раду тужиоцу достављено дана 3.9.2020. године, којим даном, према одредби члана 185. став 5. Закона о раду, запосленом престаје радни однос, ако овим законом или решењем није одређен други рок, то је првостепени суд правилно одлучио ставом трећим изреке побијане пресуде када је утврдио да је тужиоцу радни однос код тужене престао дана 3.9.2020. године, због чега је првостепена пресуда у том делу потврђена.

Одлучивање о захтеву којим је тужилац тражио да суд обавезе тужену да успостави сва права и обавезе које тужиоцу припадају из радног односа, не спада у судску надлежност у смислу члана 16. Закона о парничном поступку, јер се успостављање права и обавеза код тужене врши закључењем анекса уговора о раду између послодавца и запосленог и представља израз слободе воље уговарача, па је првостепени суд правилно одлучио када је тужбу тужиоца у том делу одбацио.

Супротно наводима жалбе тужиоца, првостепени суд је правилном оценом изведених доказа поуздано утврдио све битне чињенице од којих зависи одлука о тужбеном захтеву тужиоца, па није учинио битну повреду одредаба парничног поступка прописану чланом 372. став 1. у вези са чланом 8. Закона о парничном поступку, на коју се указује наводима жалбе.

Неоснован је навод жалбе тужиоца да је првостепени суд неправилно одлучио када је одбио извођење доказа саслушањем директорке тужене и суочењем директорке тужене и тужиоца о околности давања налога тужиоцу да не долази на посао након претходног годишњег одмора и боравка на КиМ. Ово из разлога што је тужилац је био дужан да након окончања периода коришћења годишњег одмора приступи на рад. Чињеница да је законска заступница тужене тужиоцу приликом претходног коришћења годишњег одмора у јуну месецу 2020. године, дала налог да на рад не долази 15 дана након истека трајања годишњег одмора, како би се изоловао због тада актуелне епидемије вируса Ковид, не може се прихватити, с обзиром на то да у конкретном случају тужиоцу није наложено да опет буде у изолацији.

Неосновано се жалбом тужиоца указује и да је терет доказивања оспореног потписа тужиоца на повратници уз коју је достављено упозорење био на туженој, јер је доказивања те чињенице била на тужиоцу, сходно одредбама члана 231. Закона о парничном поступку.

Неосновани су жалбени наводи о учињеној битној повреди одредаба парничног

поступка из члама 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер су у пресуди дати јасни и непротивречни разлози о свим битним чињеницама, о којима не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Како се ни осталим наводима жалбе тужиоца не доводе у сумњу правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања и правилна примена материјалног права, првостепена пресуда је потврђена у делу става првог и ставовима другом и трећем изреке, као у ставу другом изреке ове пресуде.

Имајући у виду цитирану одредбу члана 185. став 5. Закона о раду, као и чињеницу да је у оспореном решењу о отказу уговора о раду тужиоцу које је донето 19.8.2020. године, у ставу 2. диспозитива утврђено да тужиоцу престаје радни однос код тужене 10.8.2020. године, који датум је ранији у односу на датум доношења решења о отказу, те како радни однос запосленог не може престати пре доношења решења о отказу уговора о раду, то је оспорено решење у том делу незаконито, па је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање неправилно применио материјално право када је одбио тужбени захтев тужиоца за поништај оспореног решења и у ставу 2. диспозитива, због чега је првостепена пресуда у том делу става првог изреке преиначена и решење о отказу уговора о раду тужиоца у том делу поништено, као у ставу првом изреке ове пресуде.

Потврђено је и решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртном изреке побијане пресуде, јер је донето правилном применом одредаба чланова 153. става 1. и 154. Закона о парничном поступку и одговара исходу спора и постигнутом успеху странака, а извршено преиначење није утицало на висину трошкова парничног поступка.

Како је тужилац у поступку по изјављеној жалби успео у незнатном делу, то му, у смислу одредбе члана 153. става 1. Закона о парничном поступку, не припада накнада трошкова другостепеног поступка, па је одлучено као у ставу трећем изреке ове пресуде.

Из наведених разлога, Апелациони суд у Београду је применом одредаба чланова 390, 394. тачка 4, 401. тачка 2. и 165. става 1. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр. 72/11 ... 18/20) одлучио као у изреци ове пресуде.

**Председник већа – судија
Гордана Тошић,с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**